

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/268/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2715202395
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daša Kontríková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2715202395.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Daša Kontríková a sudkýň: JUDr. Iveta Jankovičová a JUDr. Ľubica Bundzelová v spore žalobcu: OTP Banka Slovensko, a.s., so sídlom Štúrova 5, Bratislava, IČO: 31 318 916, proti žalovaným: 1) H. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXXX/XX, L., 2) H. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. H. XX, M. - A., žalovaný 2) zastúpený advokátom: JUDr. Anton Kamas, so sídlom Palackého 6403, Trenčín, o zaplatenie 30.781,16 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Skalica z 22. septembra 2016 pod č. k. 7C/386/2015-249 v časti, v ktorej súd žalobu voči žalovanému 2) zamietol (odsek 2 výroku) a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania (odsek 4 výroku), takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutej časti **p o t v r d z u j e**.

II. Žalovanému 2) sa **p r i z n á v a** náhrada trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie prvým odsekom výroku žalovanú 1) zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 30.781,16 eura s 6,99% úrokom ročne zo sumy 23.750 eur od 13.3.2015 do zaplatenia, s 3% úrokom z omeškania ročne zo sumy 23.750 eur od 13.3.2015 do zaplatenia, do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Druhým odsekom výroku súd žalobu voči žalovanému 2) zamietol. Tretím odsekom výroku súd priznal žalobcovi voči žalovanej 1) nárok na náhradu trov konania 100 % a posledným odsekom výroku priznal žalovanému 2) voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Súd prvej inštancie rozsudok po citovaní § 261 ods. 3 písm. d), § 497, § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka (ďalej len ObZ), § 52 ods. 1, § 489, § 420 ods. 1, § 424, § 451 ods. 1, 2, § 456, § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), § 193 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) vecne odôvodnil tým, že predmetom konania je zaplatenie sumy 30.781,16 eura s príslušenstvom, pričom žalobca sa voči žalovanej 1) svojho nároku domáha titulom nesplnenia si záväzku splácať úver v zmysle úverovej zmluvy a voči žalovanému 2) titulom náhrady škody, alternatívne titulom bezdôvodného obohatenia.

3. Z vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu súd vyvodil právny záver, že žaloba bola podaná dôvodne vo vzťahu k žalovanej 1) titulom nesplatenia úveru. Žalobca uzatvoril so žalovanou 1) dňa 4.1.2012 zmluvu o easyotp úvere č. 001/3008/12SU v zmysle § 497 a nasledujúcich ObZ. Žalovaný 2) nefiguruje v zmluve ako dlžník, spoludlžník či ručiteľ. Na základe úverovej zmluvy bol žalovanej 1) poskytnutý spotrebný úver vo výške 23.750 eur na kúpu nehnuteľnosti v F. F., ktorý bol vo vlastníctve

Y. F. Úver bol zaslaný na účet, ktorý žalobcovi uviedla žalovaná 1). Pre toto konanie nie je podstatné, že ide o účet, ktorý jej uviedol žalovaný 2). Žalovaná 1) je plne spôsobilá osoba na právne úkony a bolo na jej vôli, aké číslo uvedie banke ako číslo, kam má byť úver zaslaný. Zmluvné strany si dohodli splácanie úveru po dobu 239 mesiacov, výšku prvej splátky 184,35 eura splatnej 3.3.2012, výšku 2. až 238. splátky po 184,35 eura mesačne so splatnosťou vždy k 3 dňu v mesiaci a 239. splátku vo výške 181,91 eura splatnej 3.1.2032. Súd úverovú zmluvu vyhodnotil ako zmluvu o úvere uzavretú v zmysle Obchodného zákonníka (ako lex generalis) a osobitne ako spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka (lex specialis), lebo ju žalovaná 1) uzatvárala ako spotrebiteľka. Žalobca ako záložný veriteľ uzatvoril s Y. F. ako záložcom dňa 4.1.2012 zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti, bytu vo vlastníctve Y. F., ktorý od nej kupovala žalovaná 1). Záloh slúžil na zabezpečenie úveru 23.750 eur čerpaného žalovanou 1). Zmluvu o zriadení záložného práva podpísal na miesto Y. F. žalovaný 2) na základe plnomocenstva, ktoré bolo neskôr v rámci trestného konania kvalifikované ako neplatné, čoho následkom sa neplatnou stala aj zmluva o zriadení záložného práva. Žalovaná 1) neplatila mesačné splátky riadne a včas, dostala sa do omeškania so splácaním, nezaplatila ani len jednu splátku, preto žalobca oznámil žalovanej 1) vyhlásenie predčasnej splatnosti, pričom pre neplatnosť záložnej zmluvy nemohlo prísť k dražbe zálohu. Dlž žalovaná 1) nevyrovnala ani po zosplatení celého úveru. Žalovaný sumu žalobca vyčíslil ku dňu 12.3.2015 vo výške 30.781,16 eura a špecifikoval ju z nesplatených istín úveru 23.750 eur, nesplateného úroku 5.282,69 eura, nesplateného úroku z omeškania 1682,17 eura a poplatkov 66,30 eura. Okrem toho si uplatnil žalobca v zmysle dohody s žalovanou 1) k 12.3.2015 nárok na zaplatenie bežného úroku 6,99 % ročne a podľa čl. IV. bod 6 zmluvy o úvere aj úrok z omeškania 3% ročne.

4. Súd mal preukázané, že žalovaná 1) sa dostala do omeškania so splácaním úveru a nesplátila ho ani po doručení jej výzvy na úhradu. Z toho dôvodu si žalobca uplatňuje aj zmluvne dohodnuté úroky 6,99 % ročne zo sumy 23.750 eur od 13.3.2015 do zaplatenia a úroky z omeškania 3 % ročne zo sumy 23.750 eur od 13.3.2015 do zaplatenia. Na základe týchto skutočností súd považuje žalobu voči žalovanej 1) za dôvodnú a preto v tejto časti žalobe vyhovel.

5. Na základe takto zisteného skutkového stavu a titulu, z ktorého sa žalobca domáhal plnenia voči žalovanému 2), sa súd pri rozhodovaní o dôvodnosti žaloby voči žalovanému 2) musel najprv vyporiadať s predbežnou otázkou, či žalovaný 2) spôsobil škodu žalobcovi, resp. či sa bezdôvodne obohatil na úkor žalobcu, lebo žalovaný 2) popieral aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu voči nemu v tomto konaní. Z vyjadrení žalovanej 1), výpovedí Y. F. ako svedkyne v trestnom konaní (súd sa z jej výpoveďou oboznámil zo zápisníc z pripojeného trestného spisu), vyjadrenia žalovaného 2) v rámci tohto konania, ale i v rámci trestného konania, ako aj z pripojených listinných dôkazov mal súd preukázané, že žalovaný 2) sa dopustil úmyselného trestného konania voči poškodenej Y. F., za čo bol aj právoplatne odsúdený.

6. Žalobca sa voči žalovanému 2) domáha plnenia titulom náhrady škody, resp. bezdôvodného obohatenia. Z toho dôvodu sa súd musel vysporiadať s tým, či sú splnené zákonné podmienky, ktoré by svedčili tomu, že žalovaný 2) spôsobil škodu žalobcovi. Súd skúmal, či žalovaný 2) spôsobil škodu žalobcovi, či bola škoda výsledkom jeho protiprávneho konania a či existuje príčinná súvislosť medzi vzniknutou škodou a protiprávnym konaním žalovaného 2). Len pri splnení všetkých troch atribútov je možné si ustáliť, že žalovaný 2) spôsobil škodu žalobcovi.

7. Z obsahu trestného rozkazu č.k. 2T/4/2014-407 zo dňa 7.2.2014 vydaného Okresným súdom v Banskej Bystrici súd zistil, že súd uznal žalovaného 2) za vinného zo spáchania prečinu podvodu v štádiu pokusu vo vzťahu k poškodenej Y. F., lebo jej byt použil ako záloh, aby žalovaná 1) dostala u žalobcu (I. F., a.s.) úver. V trestnom rozkaze sa uvádza, že žalovaný 2) (H. S.) vybavil úver č. A. č. XXX/XXXXXXSU vo výške 23.750 eur na tretiu osobu D.L. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 17.4.2014. Z vyjadrení žalovaných mal súd preukázané, že úver si vybavovala u žalobcu žalovaná 1) a žalovaný 2) jej s tým pomáhal, dokonca jej pomohol pri určení výšky príjmu, ktorý mala uviesť do čestného prehlásenia pre banku, aj keď si bola vedomá, že taký príjem nemá. Z týchto skutočností súd ustálil, že žalovaný 2) konal úmyselne (jeho úmysel vyplýva i z jeho priznania v trestnom konaní) protiprávne, dopustil sa trestného činu vo vzťahu k poškodenej Y. F., ale nie vo vzťahu k žalobcovi. Zo zisteného skutkového stavu by súd spôsobil konania medzi žalovanými evokoval k tomu, že sa žalovaný 2) sa dopúšťal vo vzťahu k žalovanej 1) k rozpornému konaniu s dobrými mravmi. No súd mal preukázané, že žalovaná 1) voči nemu nepodalala trestné oznámenie a ani sa doposiaľ od neho nedomáhala doplatenia zvyšku sumy úveru, poslaného na účet odporučený žalovaným 2). Z toho

všetkého súd ustálil, že vo vzťahu k žalobcovi sa žalovaný 2) nedopustil protiprávneho konania a nespôsobil škodu žalobcovi. Pod pojmom „škoda“ treba rozumieť ujmu, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a ktorá je objektívne vyjadriteľná v peniazoch ako všeobecným ekvivalentom. Špecificky skutočnou škodou treba rozumieť zmenšenie majetku poškodeného (prípadne náklady potrebné na to, aby sa dosiahol predchádzajúci stav), pričom súd mal preukázať, že v majetkovej sfére žalobcu nevznikla majetková ujma v dôsledku konania žalovaného 2). K nevzniknutiu ujmy v majetkovej sfére žalobcu súd dospel na základe myšlienkového pochodu, že v právnom vzťahu k žalobcovi bola len žalovaná 1), ktorá jediná podpisovala úverovú zmluvu i čestné prehlásenie o svojom príjme, dobrovoľne zmluvu uzatvárala v záujme získať finančnú hotovosť, dobrovoľne uviedla na zmluve číslo účtu, kam mal byť úver poslaný. Čiže ak žalovaný 2) nekonal protiprávne voči žalobcovi, nespôsobil mu ani škodu, nie je medzi týmito kategóriami ani kauzálny nexus. Preto súd ustálil, že žaloba voči žalovanému 2) titulom náhrady škody je nedôvodná.

8. Ďalej sa súd zaoberal otázkou, či sa žalovaný 2) sa voči žalobcovi bezdôvodne obohatil, lebo žalobca alternatívne žaluje žalovaného 2) práve týmto titulom. Splnenie predpokladov vzniku bezdôvodného obohatenia musí preukázať ten, kto tvrdí, že na jeho úkor bolo bezdôvodné obohatenie získané. Aktívna legitímácia pre uplatnenie práva zo zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie vyplýva z § 456 OZ. Toto ustanovenie určuje subjekt, ktorý je v rámci právneho vzťahu zo zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie postihnutým, a preto oprávneným veriteľom. Je ním ten, v koho majetkovej sfére došlo k strate majetkových hodnôt, ktoré možno vyjadriť v peniazoch. V súdnom spore je povinnosťou žalobcu preukázať, že je účastníkom hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého je vyvodzovaný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia (Rozsudok NS SR, sp. zn. 3Cdo 192/2004). Súd sa zaoberal tým, či žalovaný 2) získal od žalobcu majetkový prospech vo výške žalovanej sumy plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol či z nepoctivých zdrojov. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázať, že žalovaný 2) nebol v žiadnom zmluvnom vzťahu k žalobcovi a teda nebol voči nemu viazaný žiadnym plnením. Súd je toho názoru, že žalovaný sa bezdôvodne neobohatil na úkor žalobcu. Vzhľadom na celkové vykonané dokazovanie by za istých okolností a neabsentujúceho konania žalovanej 1) bolo možné dávať do súvislosti len vzájomný právny vzťah medzi oboma žalovanými, ale to nie je predmetom tohto konania. Keďže súd ustáli, že žalobca nie je aktívne vecne legitímovaný voči žalovanému 2) titulom škody ani titulom bezdôvodného obohatenia, súd sa už ďalej z dôvodu hospodárnosti konania nezaoberal vznesenou námietkou premlčania žalovaného 2). Vzhľadom na všetky vyššie uvádzané skutočnosti, závery dospel súd k záveru, že voči žalovanému 2) nie je žaloba dôvodná, preto ju súd voči nemu zamietol.

9. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania súd vychádzal z § 255 ods. 1 CSP, § 262 ods. 1 CSP. Úspešnému žalobcovi v konaní proti žalovanej 1) priznal náhradu trov konania vo výške 100 %. Žalobca bol voči žalovanému 2) v konaní neúspešným, preto súd priznal žalovanému 2) 100% náhradu trov konania voči žalobcovi. Po právoplatnosti tohto rozhodnutia súd prvej inštancie v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne o výške náhrady trov konania.

10. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca v časti, v ktorej súd žalobu voči žalovanému 2) zamietol (druhý odsek výroku) a v časti, v ktorej žalovanému 2) súd priznal náhradu trov konania voči žalobcovi (štvrtý odsek výroku), podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Žalobca odvolanie odôvodnil tým, že súd v rozsudku (bod 9. odôvodnenia) správne konštatoval, že žalovaný 2) bol trestným rozkazom Okresného súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 2T/4/2014-407 z 7.2.2014 právoplatne uznaný za vinného zo spáchania prečinu podvodu v štádiu pokusu. Z obsahu trestného rozkazu vyplýva, že žalovaný 2) sa dopustil toho, že dňa 22.12.2011 na notárskom úrade v Banskej Bystrici podpísal s Y. F. po predchádzajúcej dohode zmluvu o pôžičke vo výške 2.000 eur a tiež plnomocenstvo na podpisovanie všetkých zmlúv, kúpnu zmluvu k bytu vo vlastníctve Y. F., pričom ona si tieto listiny riadne neprečítala, pretože mu dôverovala. Na základe uvedeného splnomocnenia, o ktorom Y. F. nevedela že ho podpísala, žalovaný 2) vybavil úver č. A. č. XXX/XXXX/XXSU v I. F. a.s. F. vo výške 23.750 eur na tretiu osobu (žalovanú 1) ako dlžníčku, pričom pri danom úvere ručila svojím bytom Y. F. bez toho, aby o tom vedela. Po nesplatení povinných mesačných splátok úveru došlo k postúpeniu pohľadávky F. na H. S., s.r.o. M., ktorá ponúkla byt do dražby. K predaju nedošlo. Y. F. uviedol žalovaný 2) do omylu a v prípade, ak by došlo k dražbe bytu, tak by jej spôsobil škodu vo výške nesplácania úveru, poplatkov a úrokov 25.769,40 eura. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť 17.4.2014.

11. Z výsluchu žalovanej I) (bod 16. odôvodnenia) vyplynulo, že žalovaný 2) so žalovanou 1) vybavovali úver u žalobcu spoločne a ako číslo účtu uviedla, kam majú byť zaslané prostriedky z úveru, uviedla číslo účtu žalovaného 2). Žalovaná I) zároveň uviedla, že sa žalovaného 2) bála. Z výsluchu žalovaného 2) vyplýva, že úmyslom žalovanej I), žalovaného 2) a Y. F. bolo spoločne vybaviť a získať úver v banke tým spôsobom, že žalovaná 1) a Y. F. dostanú obe po 2.000 eur a zvyšok prostriedkov z úveru pôjde v prospech žalovaného 2) na jeho podnikateľské aktivity. Žalovaný 2) zároveň uviedol, že po dohode so žalovanou I) on uviedol číslo účtu, kam majú byť poslané prostriedky z úveru. Zároveň sa dovoľával v konaní skutočnosti, že v trestnom konaní jeho výpovede (vo vzťahu k priznaniu) neboli vždy pravdivé.

12. Z bodu 20. odôvodnenia rozsudku je zrejmé, že žalovaný 2) sa rámci výsluchu v trestnom konaní pred orgánmi činnými v trestnom konaní k skutku, ktorý bol predmetom trestného konania priznal a uviedol, že celú vec vopred pripravil a vymyslel iba on, pretože potreboval financie na vlastné dlhy. Dokazovaním bolo preukázané (bod 22. odôvodnenia), že účet, na ktorý bola poukázaná suma z úveru bol účet č. L XXXX XXXX XXXX XXXX, ktorého majiteľom bola spoločnosť W. F. s.r.o., Q. X, M., čo je spoločnosť, ktorej jediným spoločníkom a konateľom bol žalovaný 2), ako to vyplýva z obchodného registra. Suma žalobcom poskytnutého úveru (23.750 eur) bola z uvedeného účtu vybratá.

13. Nesprávne právne posúdenie spočíva vtom, že podľa súdu v majetkovej sfére žalobcu nevznikla majetková ujma v dôsledku konania žalovaného 2), nakoľko v právnom vzťahu k žalobcovi bola len žalovaná I), ktorá jediná podpisovala úverovú zmluvu i čestné prehlásenie o príjme, dobrovoľne úver uzatvárala v záujme získať finančnú hotovosť, dobrovoľne uviedla na zmluve číslo účtu, kam mal byť úver poslaný; a z uvedených dôvodov tiež súd vyvodil absenciu kauzálneho nexusu. Takéto právne posúdenie je nesprávne z nasledovných dôvodov:

14. Pri občianskoprávnej zodpovednosti za škodu vzniká záväzkovo-právny vzťah medzi tým, kto za škodu zodpovedá, a medzi poškodeným. Obsahom tohto vzťahu je právo poškodeného požadovať náhradu škody a povinnosť toho, kto podľa zákona za škodu zodpovedá, škodu nahradiť. Každý, t.j. tak fyzická, ako aj právnická osoba, zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Predpokladom vzniku tejto zodpovednosti je, že niekto porušil určitú povinnosť (pričom nezáleží na tom, či ide o povinnosť vyplývajúcu z určitého záväzkovo-právneho vzťahu alebo povinnosť uloženú priamo zákonom) a porušením tejto povinnosti spôsobil inej osobe škodu. Spôsobenie škody inej osobe a príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním (porušením povinnosti) a vzniknutou škodou sú ďalšími podmienkami vzniku všeobecnej zodpovednosti za škodu. Za protiprávny úkon (porušenie právnej povinnosti) je potrebné považovať to, že žalovaný 2) bol trestným rozkazom uznaný za vinného na skutkovom základe, že 22.12.2011 na notárskom úrade v F. F. podpísal s Y. F. po predchádzajúcej dohode zmluvu o pôžičke vo výške 2.000 eur a tiež plnomocenstvo na podpisovanie všetkých zmlúv, kúpnu zmluvu k bytu vo vlastníctve Y. F., pričom tieto listiny si riadne neprečítala, nakoľko mu dôverovala, na základe uvedeného splnomocnenia, o ktorom Y. F. nevedela, že ho podpísala. H. S. (žalovaný 2) následne vybavil úver č. A. č. XXX/XXXXXXXXSU v I. F., a.s. F., vo výške 23.750 eur na tretiu osobu D. L. ako dlžníčku, pričom pri danom úvere ručila svojim bytom na adrese U. XX, F. F. Y. F. ako ručiteľka bez toho, aby o tom vedela, po neplatení povinných mesačných splátok uvedeného úveru došlo k postúpeniu pohľadávky banky na spoločnosť H. S. s.r.o.. M., ktorá ponúkla byt Y. F. do dražby, pričom k predaju nedošlo, čím takto Y. F., nar. XX.XX. XXXX uviedol do omylu a v prípade, ak by došlo k dražbe bytu, by jej spôsobil škodu vo výške nesplácaného úveru, poplatkov a úrokov z neho vo výške 25.769,40 eura.

15. Podľa § 193 veta tretia zák. č. 160/2015 Z.z. CSP súd je viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnutelný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti. Podľa rozhodnutia NS SR č. R 14/1979 je súd viazaný iba výrokom (nie odôvodnením) napríklad trestného rozsudku. Z výroku o vine potom treba vychádzať ako z celku a hrať do úvahy jeho právnu i skutkovú časť s tým, že rieši naplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu konkrétnym konaním páchatel'a. Rozsah viazanosti rozhodnutím o tom, že bol spáchaný trestný čin alebo prečin a kto ho spáchal, je teda daný tým, do akej miery sú znaky skutkovej podstaty trestného činu alebo prečinu zároveň okolnosťami významnými pre rozhodnutie o náhrade škody. Rozhodnutie o tom, že bol spáchaný dokonaný trestný čin, vždy neznamená len konštatovanie zavineného protiprávneho konania určitého páchatel'a, ale aj záver o narušení chránených spoločenských vzťahov a o vzniku určitej ujmy, ktorú v prípade niektorých trestných činov predstavuje škoda na majetku, prípadne nemajetková ujma, ktorej odškodnenie právne predpisy pripúšťajú (napr. pri ublížení na zdraví), ako aj záver o existencii

príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním a uvedenou ujmom. Rozhodnutie o spáchaní trestného činu nemožno teda vždy stotožňovať len so záverom o protiprávnom konaní. Z výroku trestného rozkazu, v ktorom príslušný súd (Okresný súd Banská Bystrica) priamo konštatuje, že žalovaný 2) podpísal s Y. F. plnomocenstvo na podpisovanie všetkých zmlúv a kúpnu zmluvu k bytu a vybavil v I. F. L., a.s. úver na tretiu osobu, žalovanú 1) ako dlžníčku. Súčasne sa v trestnom rozkaze konštatuje, že popísanými konaniami uviedol Y. F. do omylu. Nakoľko uvedené je konštatované vo výroku právoplatného trestného rozkazu, uvedené konštatovanie malo byť v konaní 7C/386/2015 považované za preukázané. Nakoľko právnym úkonom udelenia plnomocenstva zo strany Y. F. žalovanému 2) v zmysle trestného rozkazu bol spáchaný prečin podvodu v štádiu pokusu, žalobca je presvedčený o tom, že plnomocenstvo je neplatným právnym úkonom v zmysle § 37 a § 39 OZ.

16. Zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti bola uzatvorená na základe plnomocenstva zo dňa 22.12.2011, ktorú je potrebné považovať za neplatnú, preto aj záložná zmluva uzavretá na základe neplatného plnomocenstva má za následok neplatnosť záložnej zmluvy v zmysle § 37 a § 39 OZ. V zmysle zmluvy o easyotp úvere č. 001/3008/12SU uzatvorenej medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným 1) ako dlžníkom je čerpanie (t.j. poskytnutie úveru) spôsobom podľa čl. III bodu 2 zmluvy úvere, podmienené splnením povinností podľa čl. III bodu 1 zmluvy o úvere; jednou z podmienok bolo aj predloženie záložnej zmluvy (samozrejme má ísť o platne uzatvorenú záložnú zmluvu). Žalobca v domnienke, že podmienky poskytnutia úveru sú splnené, poskytol úver v zmysle zmluvy o úvere. V dôsledku nesplácania úveru v kontexte popísanom v žalobcom podanej žalobe, na strane žalobcu vznikla a existuje neuhradená pohľadávka vo výške zodpovedajúcej úverovej pohľadávke zo zmluvy o úvere, podľa vyčíslenia v zmysle žaloby. Vo vzťahu k žalovanému 2) ide o pohľadávku na náhradu škody (vrátane príslušenstva úverovej pohľadávky a nákladov spojených s jej vymáhaním, ako ušlého zisku v zmysle § 442 ods. 1 OZ). Z uvedeného je podľa žalobcu zrejmé, že bez predloženia záložnej zmluvy žalobcovi by žalobca úver v zmysle a spôsobom podľa zmluvy o úvere neposkytol; čím je daná príčinná súvislosť medzi škodou spôsobenou žalobcovi a protiprávnym konaním žalovaného 2). Vo výroku trestného rozkazu sa súčasne konštatuje, že žalovaný 2) vybavil v prospech žalovaného 1) úver poskytnutý podľa zmluvy o úvere, a z pripojeného trestného spisu č. 2T/4/2014 vyplýva presný rozsah, akým žalovaný 2) participoval na plnení ostatných podmienok na poskytnutie úveru podľa zmluvy o úvere (aké všetky úkony vykonal a zabezpečil); pričom žalovaný 2) v trestnom konaní uviedol, že celú vec vymyslel a pripravil on (bod 20.odôvodnenia rozsudku). Vo vzťahu k záložnej zmluve žalobca uviedol, že vklad záložného práva žalobcu zo záložnej zmluvy bol v katastri nehnuteľností povolený, a to pod č. V 29/2012 dňa 31.1.2012, žalobca v čase povolenia vkladu záložného práva dobromyseľne predpokladal, že pohľadávka zo zmluvy o úvere je zabezpečená platne zriadeným záložným právom v zmysle záložnej zmluvy.

17. Na základe vyššie uvedených skutočností žalobca navrhol odvolaciemu súdu, aby v zmysle § 388 CSP a v zmysle § 392 žalobe žalobcu v celom rozsahu vyhovel aj vo vzťahu k žalovanému 2). Zároveň si voči žalovanému 2) uplatnil náhradu trov konania.

18. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný 2) prostredníctvom právneho zástupcu. Vo vyjadrení uviedol, že sa stotožňuje s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie a nepovažuje za preukázané, že žalobca uniesol dôkazné bremeno a preukázal všetky predpoklady zodpovednosti žalovaného 2) za vzniknutú škodu. Existencia protiprávneho úkonu žalovaného 2) tak, ako ho identifikoval prvostupňový súd a aj žalobca ešte nespôsobuje naplnenie zákonných dôvodov pre úspešné uplatnenie zodpovednostného vzťahu. Žalobca nepreukázal príčinnú súvislosť, vôbec sa argumentačne nevysporiadal s okolnosťou námietok žalovaného 2), že výška škody, ktorú si uplatňuje od žalovaného 2) zodpovedá výške pohľadávky, ktorú (úspešne) požadoval od žalovanej 1). V súvislosti s výškou škody je právny záver žalobcu v rozpore s Občianskym zákonníkom; žalobca nesprávne identifikoval existenciu vzniku škody, ktorú mal spôsobiť žalovaný 2). Okolnosť nesprávneho identifikovania vzniku a existencie škody naďalej vyplýva najmä z neodôvodneného chybného základného predpokladu, ktorý naďalej žalobca v odvolaní deklaruje, že výška škody je rovnaká, teda korešponduje s výškou pohľadávky, ktorú žiadal v konaní od žalovanej 1). Ku dňu podania žaloby a ani v súčasnosti žalobcovi žiadna škoda konaním žalovaného 2) nevznikla. Nesprávnosť právneho posúdenia, ktorú vytýka žalobca súdu prvej inštancie, je založená na právnych argumentoch, ktoré nemajú oporu v právnej úprave zodpovednosti za škodu ako ju pozná Občiansky zákonník. Žalobca nemôže spájať a odvodzovať výšku škody, ktorú mal spôsobiť žalovaný 2) od výšky pohľadávky voči žalovanej 1). Tento právny záver žalobcu je bez právneho opodstatnenia. Pod pojmom škoda v zmysle § 442 ods. 1 OZ sa chápe ujma,

ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, t.j. peniazmi, a je teda napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým poskytnutím peňazí, ak nedochádza k naturálnej reštitúcii. Náhrada škody, ak má plniť reparačnú (reštitučnú) funkciu, má zabezpečiť poškodenému plnú kompenzáciu spôsobenej ujmy, nie však viac. Pre vznik zodpovednosti za škodu v dôsledku neplatnosti právneho úkonu je nevyhnutné, aby išlo o ujmu, ktorá už nastala, teda vznikla a v čase súdneho konania existuje, a nie o ujmu, ktorá by hypoteticky resp. čo i len v teoretickej rovine mohla vzniknúť niekedy v budúcnosti. Skutočnú škodu ani ušlý zisk preto nemožno priznať do budúcnosti ako ujmu, ktorá ešte len prípadne vznikne. Existenciu vzniku škody žalobca pre vyššie uvedené relevantné právne dôvody v konaní nepreukázal, ale sa jej nepreukázaním aj sám usvedčuje, keď už v žalobnom petite požadoval, aby súdne rozhodnutie zaviazalo zaplatiť žalovanú sumu spoločne oboch žalovaných. V tejto súvislosti však z hľadiska skutkových tvrdení žalobcu sa nejedná o spoločný záväzok, ako je tento upravený v § 511 OZ. Pasívna solidarita na strane žalovaných totiž nie je daná a ani preukázaná zo strany žalobcu. Žalobca tým vlastne potvrdil, že vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu škody pracuje s fiktívnou a imaginárnou škodou, ktorú nevie ustáliť inak ako tvrdením, že sa v danom prípade ide o solidárny záväzok oboch žalovaných a tým iba opakovane potvrdzuje oprávnenosť námietok žalovaného 2), že škoda žalobcovi nevznikla. Vznik škody ako predpoklad pre posúdenie zodpovednostného vzťahu medzi žalobcom a žalovaným 2) a rovnako aj existencia príčinnej súvislosti nebola žalobcom preukázaná. Príčinná súvislosť nemôže byť preukázaná tvrdením odvolávajúc sa na právoplatný trestný rozkaz; táto skutočnosť sama osebe nemôže založiť zodpovednostný vzťah medzi žalobcom a žalovaným 2). V trestnom konaní žalobca nebol v procesnom postavení poškodeného, teda osoby, ktorá by sa domáhala ujmy spôsobenej protiprávnym konaním žalovaného. Skutočnosť preukázania kauzálneho nexusu zo strany žalobcu nemôže byť založená na tom, že bez predloženia záložnej zmluvy by žalobca úver neposkytol. Žalovaný 2) nebol zmluvnou stranou zmluvy o úvere. Na základe vyššie uvedených skutočností žalovaný 2) navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť a priznať žalovanému 2) náhradu trov odvolacieho konania.

19. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

20. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP odvolací súd odkazuje na správne odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť, nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi, k podstatným tvrdeniam uvedeným v odvolaní (§ 387 ods. 3 veta druhá CSP), pre úplnosť odôvodnenia je potrebné konštatovať nasledovné:

21. Súd prvej inštancie správne vyvodil záver, že nárok žalobcu je dôvodný voči žalovanej 1), ktorá so žalobcom uzavrela platnú zmluvu o úvere dňa 4.1.2012. Aj keď žalovaná 1) v zmluve uviedla číslo účtu žalovaného 2) v zmluve, na ktorý boli finančné prostriedky z úveru žalobcom poukázané, išlo o platobné miesto, ktoré uvádza dlžník podľa vlastného uváženia a ak neuvedie číslo vlastného účtu, nemá to za následok neplatnosť zmluvy o úvere.

22. Odvolací súd sa nestotožnil s právnym názorom žalobcu, že aj žalovaného 2) bolo možné zaviazat' na zaplatenie dlžnej sumy (rovnako vysokej) titulom náhrady škody, resp. bezdôvodného obohatenia popri žalovanej 1), ktorá bola zaviazaná na zaplatenie dlhu z platnej zmluvy o úvere. Ak by to bolo možné, muselo by ísť o istý druh spoločného záväzku (pasívnu solidaritu) v súlade s § 511 ods. 1 OZ (ak právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu je ustanovené, alebo účastníkmi dohodnuté, alebo ak to vyplýva z povahy plnenia, že viac dlžníkov má tomu istému veriteľovi splniť dlh spoločne a nerozdielne, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich. Ak dlh splní jeden dlžník, povinnosť ostatných zanikne). V danom prípade spoločný záväzok dlžníka (žalovanej 1) a toho, kto škodu spôsobil

(žalovaného 2) voči veriteľovi (žalobcovi) nevyplýva z právneho predpisu, dohody účastníkov, povahy plnenia a ani z rozhodnutia súdu.

23. V súlade s § 489 OZ záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo iných skutočností uvedených v zákone. Náhrada škody a rovnako aj bezdôvodné obohatenie je jedným z právnych dôvodov vzniku záväzkov a sú teda samostatným zaväzovacím dôvodom. Povinnosť nahradiť škodu, alebo vydať bezdôvodné obohatenie nastupuje až vtedy, ak k vráteniu získaných prostriedkov nemôže dôjsť v rámci konkrétneho právneho vzťahu medzi stranami sporu (účastníkmi), podľa príslušných ustanovení, ktoré sa na daný prípad vzťahujú. T.j. ak medzi žalobcom a žalovanou 1) existuje platná zmluva o úvere a súd prvej inštancie zaviazal žalovanú 1) zaplatiť nárok v celom uplatnenom rozsahu z dôvodu, že dlh doposiaľ podľa dohody nezaplatila, je nárok žalobcu na náhradu škody, resp. na vydanie bezdôvodného obohatenia voči žalovanému 2) v tomto štádiu konania čisto hypotetický.

24. Uvedený spôsob rozhodnutia je aj v súlade s rozhodovacou praxou súdov. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozhodnutie NS ČR 25Cdo 987/2001 (R 14/2005), podľa ktorého dĺžnik nezaplatil dlžnú čiastku svojmu veriteľovi, nemôže si úspešne uplatniť nárok na jeho náhradu z titulu zodpovednosti tretej osoby za škodu, lebo škoda mu zatiaľ nevznikla; samotná existencia pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi ani súdne rozhodnutie o povinnosti dlžníka zaplatiť dlh nie je totiž skutočnou škodou ani ušlým ziskom. Aj keď skutkový stav, ktorý vyplýva z uvedeného rozhodnutia je trochu odlišný od skutkového stavu v danej veci, časť právnej vety za bodkočiarkou v rozhodnutí je podľa názoru odvolacieho súdu aplikovateľný aj na prejednávajúcu vec. Rovnaký právny názor bol zaujatý aj v rozhodnutí NS ČR 25Cdo 1569/99, v ktorom je konštatované, že aj keď nesplnenie zmluvnej povinnosti (alebo porušenie právnej povinnosti) môže byť tiež jedným z predpokladov všeobecnej zodpovednosti za škodu v zmysle § 420 OZ, neprichádza aplikácia tohto ustanovenia do úvahy v prípade, ak je možné požadovať plnenie na základe zmluvy.

25. Odvolací súd preto podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil, vrátane rozhodnutia o náhrade trov konania úspešného žalovaného 2) voči žalobcovi.

26. Žalovaný 2) má voči žalobcovi podľa § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, vzhľadom na to, že žalovaný 2) bol v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešný a neboli tu dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočne náhradu trov konania nepriznať (§ 257 CSP). O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

27. Tento rozsudok bol prijatý v odvolacom senáte v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).